

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 7118846/622.02/2290575

24/11/2021

Konu : (GÖRÜŞ) Ücretsiz Seyahat Gelir Desteği Hk.

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi :a)..... Çevre , Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünün tarih ve sayılı yazısı.
b) tarih ve sayılı yazımız.
c) Çevre , Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünün 04.11.2020 tarihli ve sayılı yazısı

İlgi (a) yazıda; Belediyesi tarafından 10 yıl süreli toplu taşıma ihalesi yapıldığı, ihaleyi Beltaş A.Ş. nin yüklendiği, Başkanlık oluru ile İdari Şartnamenin 23'üncü maddesine dayanarak Ulaşım Hizmetleri A.Ş. ye sözleşme devri yapıldığı, yine Başkanlık oluru ile de Ulaşım Hizmetleri A.Ş. nin işi alt yüklenicilere devrettiği, bu çerçevede Ücretsiz Seyahat Kapsamında Yapılacak Gelir Desteği Ödemesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamında icmaller gönderildiği, söz konusu araçlara Yönetmelik kapsamında gelir desteği ödenip ödenemeyeceği hususunda Bakanlığımızın ilgi (b) görüşü de dikkate alınarak konunun yeniden değerlendirilmesi talep edilmektedir.

Bilindiği üzere 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında; “*....engelliler için sağlık kurulu raporuyla %40 ve üzerinde engelli olduğunu belgeleyen Türk vatandaşlarının kendileri, ağır engellilerin kendileri ile birlikte birden fazla olmamak üzere birlikte yolculuk ettikleri refakatçileri, demiryolları ve denizyollarının şehiriçi ve şehirlerarası hatlarından, belediyelere, belediyeler tarafından kurulan şirketlere, birlik, müessese ve işletmelere veya belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait şehiriçi toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanırlar.*” hükmü,

Dokuzuncu fıkrasında; “*İkinci ve üçüncü fıkra hükümleri kapsamında, belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait şehiriçi toplu taşıma hizmeti veren her bir ulaşım aracı ile özel deniz ulaşımı aracı için bunların işletmecilerine, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesine bu amaçla konulan ödenekten ilgili belediyeler aracılığıyla her ay gelir desteği ödemesi yapılır. Yapılacak aylık gelir desteği ödemesini yıllık olarak belirlemeye, bu tutarı faaliyette bulunulan yere ve/veya belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait şehiriçi toplu taşıma hizmeti veren her bir ulaşım aracını taşıma kapasitesine göre farklılaştırmaya ve yapılacak ödemeye ilişkin diğer esas ve usuller Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından müştereken altı ay içinde belirlenir.*” hükmü yer almakta olup söz konusu hüküm çerçevesinde Ücretsiz Seyahat Kapsamında Yapılacak Gelir Desteği Ödemesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 6.1.2016 tarihli ve 29585 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak 7/4/2015 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bahsi geçen Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; “*(1) Bu Yönetmelikte geçen;*

e) *Şehir içi toplu taşıma hizmeti: Şehir içi kara ve deniz taşımacılığında taksi, taksi dolmuş, dolmuş, rekreatif, turistik ve servis amaçlı kullanılan araçlar hariç olmak üzere belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs veya şirketlere ait olup, mevzuatına göre ayakta yolcu taşıyabilen araçları ya da denizyolları araçları kullanılmak suretiyle sunulan şehir içi toplu insan ulaşımına yönelik hizmetleri, ifade eder.*” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca (Hazine) ve Maliye Bakanlığının 13.10.2016 tarihli ve 8399 sayılı yazısında; “...Buna göre, Kanun koyucunun 4736 sayılı Kanununun 1 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasında “belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait...” ifadesine özellikle vurgu yaptığı, 1 inci maddenin diğer fıkralarında belediyeler tarafından kurulan şirketler ile yetki verilen özel şahıs ya da şirketlerin ayrı ayrı belirtildiği dikkate alındığında; ücretsiz seyahat kapsamında yapılacak gelir desteği ödemesinin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından sadece belediyelerce yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait araçlara ilişkin olarak yapılabileceği,

...değerlendirilmektedir.” ifadelerine ve 11.04.2017 tarihli ve 3534 sayılı yazısında; “...**Madde ile gelir desteği ödemesinin belediyelerce yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere yapılmasının ve belediye mülkiyeti dışındaki özel şahıs ya da şirketlere ait şehir içi toplu taşıma hizmeti veren ulaşım aracı işletmecilerinin mali kayıplarının giderilmesi amaçlandığı değerlendirilmektedir.**

Dolayısıyla Bakanlığınızca talepte yer alan konuya ilişkin değerlendirmenin 4736 sayılı Kanununun 1 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamında sağlanan ücretsiz şehir içi toplu taşıma hizmetinin **özel şahıs ya da şirkete ait ulaşım aracı tarafından sağlanıp sağlanmamasının da dikkate alınarak yapılmasının uygun olacağı mütalaa edilmektedir**” ifadelerine yer verilmiştir.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde; 4736 sayılı Kanun ile özel şahıs ya da şirketlere ait şehir içi toplu taşıma hizmeti veren ulaşım aracı işletmecilerinin mali kayıplarının giderilmesi amaçlandığından belediyeler veya belediye şirketleri tarafından toplu taşıma hizmeti yürütmek amacıyla yetkilendirilen üçüncü gerçek veya tüzel kişilerin ücretsiz seyahat kapsamında gelir desteği ödemesinden faydalandırılabilen mütalaa edilmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım:

..... Çevre, Şehircilik Ve İklim Değişikliği İl
Müdürlüğüne
..... Belediye Başkanlığına